

1. Algemene Toelichting

De Verordening eenmalig rioolaansluitrecht 2015 is een belastingverordening. Zoals alle belastingen moeten gemeentelijke belastingen een wettelijke basis hebben. Het rioolaansluitrecht is gebaseerd op artikel 229 van de Gemeentewet. In artikel 229, eerste lid aanhef en onderdeel b van de Gemeentewet staat:

1. *Rechten kunnen worden geheven ter zake van:*

b. *het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten;*

Op dit artikel is bijvoorbeeld ook de heffing van de bouw- en paspoortleges gebaseerd. Om op basis van dit wetsartikel tot een werkelijke heffing te komen, heeft uw gemeente een verordening nodig waarin zij de belasting nader uitwerkt. Daarvoor moet zij de verordening eenmalig rioolaansluitrecht vaststellen.

De voorwaarden waaraan de gemeentelijke belastingverordening moet voldoen, staan in hoofdstuk XV van de Gemeentewet. In artikel 217 staat dat de verordening onder meer de volgende elementen moet bevatten:

- Wie moet de belasting betalen (de belastingplichtige)
- Waarvoor moet de belasting worden betaald (het belastbaar feit)?
- Waarover moet de belasting worden betaald (de heffingsmaatstaf)?
- Het tarief van de belasting.

Voor een heffing gebaseerd op artikel 229 van de Gemeentewet geldt nog een extra voorwaarde. De geraamde heffingopbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten van de diensten. De rechten van artikel 229 Gemeentewet zijn dus alleen bedoeld om de kosten van de betreffende dienstverlening te verhalen.

2. Toelichting per artikel

Aanhef en opschrift

De aanhef van een raadsbesluit verwijst naar de Gemeentewet. Hier staat het artikel waarop de gemeentelijke belasting is gebaseerd. De uitdrukking 'gezien' wordt gebruikt bij verwijzing naar schriftelijke externe rapporten en adviezen. Dit is toegevoegd omdat in de praktijk steeds meer gemeenten extern advies inwinnen voor belastinginvoering.

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

Voor de duidelijkheid kunt u in een eerste artikel een omschrijving opnemen van de in de belastingverordening voorkomende begrippen. Maar sommige begrippen lenen zich minder voor een vastomlijnde omschrijving. Zo kan een definitie van de gemeentelijke riolering of een (verbeterd) gescheiden stelsel door nieuwe technische ontwikkelingen al snel verouderd zijn. Voor zulke begrippen kunt u beter geen definitie opnemen, maar de uitleg in de praktijk volgen. Bij de invoering van een nieuwe werkwijze voor de aanleg van riolering moet u de begripsomschrijvingen in de verordening kritisch (laten) bekijken.

Artikel 2. Belastbaar feit

Het belastbaar feit is de omschrijving van de activiteit waarvoor u de belasting in rekening brengt. In dit geval dus realisatie van een aansluiting op de gemeentelijke riolering.

Artikel 3. Belastingplicht

Degene die de belasting moet betalen, is degene die uw gemeente vraagt de riolering aan te leggen. In dit geval dus de aanvrager van de dienst. Over het algemeen is dat de eigenaar van het eigendom, maar het kan ook iemand anders zijn. Daarom staat in de omschrijving dat degene voor wie de gemeente de dienst verleent, belastingplichtig kan zijn. Als de aannemer de aanvraag bijvoorbeeld voor de particulier indient, kan de particulier zo toch de belastingplichtige blijven. Dan heeft de gemeente de keuze. Hebt u de keuze tussen twee belastingplichtigen, dan is het verstandig om nadere informatie bij de belanghebbenden in te winnen over wie u als belastingplichtige moet zien. Hebt u daarover geen uitsluitsel, dan kunt u de aanslag sturen naar degene die het meeste belang heeft bij de dienst.

Een belangrijk element van een heffing gebaseerd op gemeentelijke dienstverlening is dat iemand Daadwerkelijk om de dienst vraagt. Dat klinkt in eerste instantie problematischer dan het in de praktijk vaak is.

Natuurlijk zitten veel mensen niet te wachten op een gemeentelijke belastingheffing op verzoek, maar de aansluitingsverplichting dwingt in dit geval de aanvraag af (paragraaf 2.3).

Artikel 4. Maatstaf van heffing en tarief

Op grond van artikel 219, tweede lid, van de Gemeentewet kan een gemeente belastingen heffen naar heffingsmaatstaven die zij in de belastingverordening bepaalt. Maar het bedrag mag niet afhankelijk zijn van inkomen, winst of vermogen. De gemeente mag haar belastingen namelijk niet naar draagkracht heffen. Alleen het rijk mag inkomensbeleid voeren.

Het begrip 'bedrag' in artikel 219, tweede lid, duidt erop dat naast de heffingsmaatstaf het tarief of de vrijstellingen niet afhankelijk mogen zijn van inkomen, winst of vermogen. Behalve de beperkingen in artikel 219, tweede lid, van de Gemeentewet zijn gemeenten vrij om heffingsmaatstaven op te nemen in hun verordening eenmalig rioolaansluitrecht. Maar de algemene rechtsbeginselen beperken deze vrijheid wel. Bij het eenmalig rioolaansluitrecht speelt vooral mee dat er geen sprake is van een zuivere belastingheffing, maar van kostenverhaal van gemeentelijke dienstverlening. U moet de keuze van de heffingsmaatstaf en het tarief dus wel op een of andere manier rechtvaardigen uit de gemaakte kosten of het profijt dat de aanvrager van de rioleringsaanleg heeft. Heffingsmaatstaven op andere rechtvaardigingsgronden zijn niet bij voorbaat verboden, maar hebben wel een uitdrukkelijk objectieve rechtvaardigingsgrond nodig.

Artikel 5. Wijze van heffing

Dit artikel bepaalt dat de gemeente een nota verstuurt. De gemeente neemt dus het initiatief voor de heffing door een nota te sturen. Andere methoden van heffing (zoals aangifte door degene die de belasting moet betalen) zijn niet geschikt.

Artikel 6. Ontstaan van de belastingschuld

Dit artikel bepaalt dat de gemeente direct na indiending van de aanvraag met het kostenverhaal begint.

Artikel 7. Termijnen van betaling

Lid 2 is opgenomen om een aantal uitzonderingen over onder meer feestdagen in de algemene termijnenwet niet van toepassing te verklaren. Dit is voor gemeentelijke belastingen gebruikelijk.

Artikel 8. Kwijtschelding

In principe is kwijtschelding van deze belasting mogelijk. Maar eigenlijk is dit niet redelijk. Het gaat ten slotte om het verhaal van kosten voor dienstverlening op verzoek. Bovendien leidt deze belasting meestal tot waardevermeerdering van het eigendom van de aanvrager.

Artikel 9. Nadere regels door het College van Burgemeester en Wethouders

Dit artikel bepaalt dat het College van Burgemeester en Wethouders uitvoering technische zaken kan regelen.

Artikel 10 Intrekking oude verordening

Met dit artikel trekt de gemeenteraad de oude verordening in, zodat er maar één geldende verordening over dit onderwerp is.

Artikel 11. Inwerkingtreding en citeertitel

Naast een tijdstip van inwerkingtreding moet een belastingverordening bepalen vanaf wanneer u de heffing toepast (de ingangsdatum van de heffing). Deze tijdstippen kunnen samenvallen. Meestal is het tijdstip van inwerkingtreding afhankelijk van de datum waarop de gemeente de belastingverordening bekendmaakt. Zonder bekendmaking is de verordening niet bindend (artikel 139 Gemeentewet). De datum van inwerkingtreding ligt na die van de bekendmaking. De ingangsdatum van de heffing moet na de datum van vaststelling van de verordening door de raad liggen, anders is sprake van terugwerkende kracht. Bij invoering van een nieuwe heffing is terugwerkende kracht niet mogelijk, tenzij de heffing was te voorzien. De citeertitel vergemakkelijkt de verwijzing naar de verordening.